

31998L0027

L 166/51

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

11.6.1998

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 98/27/EÜ,
19. mai 1998,
tarbijate huve kaitsvate ettekirjutuste kohta**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

viimisest teise riiki, et see oleks väljaspool õigusaktide kohaldamisala; selline tegevus moonutab konkurentsi;

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 100a,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾

- (5) kõnealused raskused vähendavad tõenäoliselt tarbijate usaldust siseturu vastu ja võivad piirata ühenduse õiguse rikkumise läbi kahjustatud tarbijate ühishuve esindavate organisatsioonide või neid huve kaitsvate sõltumatute riigiasutuste tegevusulatust;

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ⁽²⁾

tegutsedes vastavalt asutamislepingu artiklis 189b ettenähtud menetlusele ⁽³⁾

ning arvestades, et:

- (6) kõnealune tegevus ulatub sageli üle liikmesriikide piiride; on vaja kiiresti teataval määral ühtlustada siseriiklike sätteid, mis võimaldavad eespool mainitud õigusvastasele tegevusele lõpu teha, olenemata riigist, milles selle tagajärjed ilmnevad; kohtualluvuse osas ei piirata käesolevaga rahvusvahelise eraõiguse norme ega liikmesriikidevahelisi kehtivaid konventsioone, austades samas liikmesriikide üldisi asutamislepingust tulenevaid kohustusi, eelkõige kohustusi, mis on seotud siseturu tõrgeteta toimimisega;

(1) teatavates direktiivides, mis on loetletud käesolevale direktiivile lisatud nimekirjas, sätestatakse tarbijate huvide kaitse eeskirjad;

(2) olemasolevad mehhanismid kõnealuste direktiivide täitmise tagamiseks nii siseriiklikul kui ka ühenduse tasandil ei võimalda alati õigel ajal lõpetada tarbijate ühishuve kahjustavaid rikkumisi; ühishuvid ei tähenda rikkumiste tõttu kahju kannatanud inimeste huvide summat; käesolevaga ei piirata rikkumise tõttu kahju kannatanud üksikisikute algatatud hagisid;

- (7) kavandatud meetmete eesmärgi võib saavutada ainult ühendus; seepärast on ühendus kohustatud tegutsema;

(3) siseriiklike sätete kohaselt keelatud tegevuse lõpetamisel võib direktiive ülevõtivate siseriiklike meetmete tõhusus olla takistatud, kuigi tegemist on direktiivi nõuetest rangeimate nõuetega, mis on kooskõlas asutamislepinguga ning nendes direktiivides lubatud kaitsemeetmetega, kui need meetmed toovad kaasa tagajärgi ka mõnes teises kui need direktiivid vastuvõtnud liikmesriigis;

- (8) asutamislepingu artikli 3b kolmas lõik kohustab ühendust mitte võtma meetmeid, mis läheksid kaugemale sellest, mida on vaja asutamislepingu eesmärkide saavutamiseks; vastavalt kõnealusele artiklile tuleb võimalikult suurel määral arvesse võtta siseriiklike õigussüsteemide eripära, jättes liikmesriikidele vabaduse valida erinevate samaväärse mõjuga võimaluste vahel; kohtutel ja haldusasutustel, kes on pädevad otsustama käesoleva direktiivi artiklis 2 osutatud menetlustes, peaks olema õigus tutvuda varasemate otsuste tulemustega;

(4) kõnealused raskused võivad tekitada häireid siseturu tõrgeteta toimimises, sest piisab õigusvastase tegevuse

⁽¹⁾ EÜT C 107, 13.4.1996, lk 3 ja EÜT C 80, 13.3.1997, lk 10.

⁽²⁾ EÜT C 30, 30.1.1997, lk 112.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 14. novembri 1996. aasta arvamus (EÜT C 362, 2.12.1996, lk 236). Nõukogu 30. oktoobri 1997. aasta ühine seisukoht (EÜT C 389, 22.12.1997, lk 51) ja Euroopa Parlamendi 12. märtsi 1998. aasta otsus (EÜT C 104, 6.4.1998). Nõukogu 23. aprilli 1998. aasta otsus.

- (9) ühe võimalusena tuleks nõuda, et üks või mitu tarbijate ühishuvide kaitsmise eest vastutavat sõltumatut riigiasutust teostaksid käesolevas direktiivis sätestatud hagemisõigust; teise võimalusena tuleks ette näha, et kõnealust õigust

teostaksid organisatsioonid, kelle tegevuse eesmärk on kaitsta tarbijate ühishuve vastavalt siseriiklikes õigusaktides ettenähtud tingimustele;

(10) liikmesriikidel peaks olema võimalus valida kahe kõnealuse võimaluse vahel või need ühendada, et määrata siseriiklikul tasandil käesoleva direktiivi eesmärkide jaoks pädevad asutused ja/või organisatsioonid;

(11) ühendusesiseste rikkumiste korral peaks kõnealuste asutuste ja/või organisatsioonide puhul kohalduma vastastikuse tunnustamise põhimõte; siseriiklike üksuste taotluse peale peaksid liikmesriigid teatama komisjonile nende siseriiklike üksuste nimed ja nende tegevuse eesmärgid, kes on pädevad käesoleva direktiivi sätete alusel oma riigis esitama hagi;

(12) komisjon peab tagama kõnealuste pädevate üksuste nimekirja avaldamise *Euroopa Ühenduste Teatajas*; kuni ei ole avaldatud vastupidise sisuga teadet, eeldatakse, et selles nimekirjas olev pädev üksus on teo- ja õigusvõimeline;

(13) liikmesriikidel peaks olema võimalus nõuda ettekirjutust taotleva hagi esitamist kavatsevalt osapoolelt eelnevaid läbirääkimisi, mis annaks kostjale võimaluse lõpetada vaidlustatud rikkumine; liikmesriikidel peaks olema võimalus nõuda, et kõnealune eelnev läbirääkimine toimuks kõnealuste liikmesriikide määratud sõltumatu riigiasutuse osavõtul;

(14) kui liikmesriigid on kehtestanud eelneva läbirääkimise nõude, tuleks määrata kahenädalane tähtaeg alates läbirääkimistaotluse saamisest; kui nimetatud tähtaja jooksul ei saavutata rikkumise lõpetamist, on taotlejal õigus viivitamata esitada hagi pädevale kohtule või haldusasutusele;

(15) on otstarbekas, et komisjon annab aru käesoleva direktiivi toimimise, eelkõige selle ulatuse ja eelneva läbirääkimise kohta;

(16) käesoleva direktiivi kohaldamine ei tohiks kahjustada ühenduse konkurentsieskirjade kohaldamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Reguleerimisala

1. Käesoleva direktiivi eesmärk on ühtlustada liikmesriikide õigus- ja haldusnormid, mis on seotud artiklis 2 nimetatud ettekirjutust taotlevate hagidega, mille eesmärk on kaitsta tarbijate ühishuve lisas loetletud direktiivide alusel, et tagada siseturu tõrgeteta toimimine.

2. Käesolevas direktiivis tähendab "rikkumine" igasugust tegu, mis on vastuolus lisas loetletud direktiividega sellistena, nagu need on siseriiklikku õiguskorda üle võetud, ja mis kahjustab lõikes 1 osutatud ühishuve.

Artikkel 2

Ettekirjutuste taotlemine

1. Liikmesriigid määravad kohtud või haldusasutused, kes on pädevad otsustama artiklis 3 määratletud pädevate üksuste algatatud menetlustes, mille eesmärgiks on:

- a) igasuguse rikkumise võimalikult kiire lõpetamine või ärakeelamine, vajaduse korral lihtmenetlusega;
- b) vajaduse korral selliste meetmete vastuvõtmine nagu otsuse täielik või osaline avaldamine sellisel viisil, nagu peetakse otstarbekaks, ja/või endist olukorda taastava dokumendi avaldamine selleks, et kõrvaldada rikkumise kestav mõju;
- c) kuivõrd asjaomase liikmesriigi õigussüsteem seda võimaldab, kohustada kaotanud kostjat otsuse täitmata jätmise korral kohtu või haldusasutuse poolt täpsustatud tähtaja jooksul tasuma riigikassale või mõnele muule siseriiklikes õigusaktides või nende alusel määratud saajale kindlaksmääratud summa iga viivitatud päeva eest või mingi muu siseriiklikes õigusaktides ettenähtud summa selleks, et tagada otsuste täitmine.

2. Käesolev direktiiv ei piira kohaldatava õiguse osas rahvusvahelise eraõiguse normide kohaldamist; tavaliselt kohaldatakse selle liikmesriigi õigusakte, kus rikkumine alguse sai, või selle liikmesriigi õigusakte, kus ilmnevad rikkumise tagajärjed.

Artikkel 3

Hagi esitamiseks pädevad üksused

Käesolevas direktiivis tähendab "pädev üksus" igasugust vastavalt liikmesriigi õigusaktidele moodustatud asutust või organisatsiooni, kellel on õigustatud huvi, et artiklis 1 osutatud sätted oleksid tagatud, eelkõige:

- a) üht või mitut sõltumatut riigiasutust, kelle konkreetseks ülesandeks on artiklis 1 osutatud huvide kaitsmine neis liikmesriikides, kus sellised asutused olemas on ja/või
- b) organisatsioon, kelle eesmärk on artiklis 1 osutatud huvide kaitsmine vastavalt siseriiklikes õigusaktides sätestatud tingimustele.

Artikkel 4

Ühendusesisesed rikkumised

1. Iga liikmesriik võtab vajalikke meetmeid tagamaks, et kõnealuses liikmesriigis alguse saanud rikkumise puhul võib iga pädev üksus teises liikmesriigis, kus rikkumine mõjutab pädeva üksuse kaitstavaid huve, anda asja artiklis 2 osutatud kohtusse või haldusasutusse, esitades lõikes 3 ettenähtud nimekirja. Kohtud või haldusasutused aktsepteerivad seda nimekirja pädeva üksuse õigus- ja teovõime tõendina, aga see ei piira nende õigust kontrollida, kas pädeva asutuse tegevuse eesmärk õigustab konkreetsel juhul hagi esitamist.

2. Ühendusesisesid rikkumisi silmas pidades ja piiramata teistele üksustele siseriiklike õigusaktide alusel antud õigusi, teatavad liikmesriigid oma pädevate üksuste taotluse peale komisjonile, et kõnealustel üksustel on artikli 2 alusel hagemisõigus. Liikmesriigid teatavad komisjonile nende pädevate üksuste nimed ja tegevuse eesmärgid.

3. Komisjon koostab lõikes 2 osutatud pädevate üksuste nimekirja, täpsustades nende tegevuse eesmärgid. Kõnealune nimekiri avaldatakse *Euroopa Ühenduste Teatajas*; muudatused nimekirjas avaldatakse viivitamata ja ajakohastatud nimekiri avaldatakse iga kuue kuu tagant.

Artikkel 5

Eelnev läbirääkimine

1. Liikmesriigid võivad kehtestada või säilitada sätteid, mille kohaselt ettekirjutust taotleda kavatsev osapool saab menetlust alustada alles pärast seda, kui ta on proovinud saavutada rikkumise lõpetamist läbirääkimistel kostjaga või kostja ja artikli 3 punktis a määratletud pädeva üksusega selles liikmesriigis, kus ettekirjutust taotletakse. Liikmesriik otsustab, kas ettekirjutust taotlev osapool peab pädeva üksusega läbi rääkima. Kui rikkumise lõpetamist ei saavutata kahe nädala jooksul pärast läbirääkimistaotluse vastuvõtmist, võib asjaomane osapool viivitamata esitada ettekirjutust taotleva hagi.

2. Liikmesriikides vastuvõetud eelnevat läbirääkimist reguleerivate eeskirjadest teatatakse komisjonile ja need avaldatakse *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

Artikkel 6

Aruanded

1. Komisjon esitab käesoleva direktiivi kohaldamise kohta Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande iga kolme aasta tagant ja esimest korda hiljemalt viis aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

2. Esimeses aruandes käsitleb komisjon eelkõige:

- käesoleva direktiivi reguleerimisala isikute ühishuvide kaitsmisel kaubanduse, tööstuse, käsitöönduse või kutsetegevuse valdkonnas,
- käesoleva direktiivi reguleerimisala nii, nagu see on määratletud lisas loetletud direktiividega,
- seda, kas artiklis 5 ettenähtud eelnev läbirääkimine on aidanud tarbijakaitset tõhustada.

Vajaduse korral lisatakse nimetatud aruandele ettepanekud käesoleva direktiivi muutmiseks.

Artikkel 7

Ulatuslikumat hagemisõigust käsitlevad sätted

Käesolev direktiiv ei takista liikmesriikidel vastu võtta või säilitada sätteid, mis annavad pädevatele üksustele ja teistele asjaomastele isikutele ulatuslikumad hagemisõigused siseriiklikul tasandil.

Artikkel 8

Rakendamine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 30 kuu jooksul pärast direktiivi jõustumist. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid kõnealused normid vastu võtavad, viidatakse nendes käesolevale direktiivile või ametliku avaldamise korral lisatakse neile selline viide. Viitamise viisi sätestavad liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile siseriiklike õigusaktide sätteid, mis nad käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastu võtavad.

Artikkel 9

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

Artikkel 10

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 19. mai 1998

Euroopa Parlamendi nimel

president

J. M. GIL-ROBLES

Nõukogu nimel

eesistuja

G. BROWN

LISA

ARTIKLIS 1 OSUTATUD DIREKTIIVIDE NIMEKIRI (*)

1. Nõukogu 10. septembri 1984. aasta direktiiv 84/450/EMÜ, mis käsitleb eksitava reklaamiga seotud liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamist (EÜT L 250, 19.9.1984, lk 17).
2. Nõukogu 20. detsembri 1985. aasta direktiiv 85/577/EMÜ tarbija kaitsmise kohta väljaspool äriruume sõlmitud lepingute korral (EÜT L 372, 31.12.1985, lk 31).
3. Nõukogu 22. detsembri 1986. aasta direktiiv 87/102/EMÜ tarbijakrediiti käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta (EÜT L 42, 12.2.1987, lk 48), viimati muudetud direktiiviga 98/7/EÜ (EÜT L 101, 1.4.1998, lk 17).
4. Nõukogu 3. oktoobri 1989. aasta direktiiv 89/552/EMÜ teatavate sätete kooskõlastamiseks liikmesriikide õigus- ja haldusaktides, mis käsitlevad teleringhäälingutegevust: artiklid 10-21 (EÜT L 298, 17.10.1989, lk 23, muudetud direktiiviga 97/36/EÜ (EÜT L 202, 30.7.1997, lk 60)).
5. Nõukogu 13. juuni 1990. aasta direktiiv 90/314/EMÜ reisipakettide, puhkusepakettide ja ekskursioonipakettide kohta (EÜT L 158, 23.6.1990, lk 59).
6. Nõukogu 31. märtsi 1992. aasta direktiiv 92/28/EMÜ tervishoius kasutatavate ravimite reklaamimise kohta (EÜT L 113, 30.4.1992, lk 13).
7. Nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiiv 93/13/EMÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes (EÜT L 95, 21.4.1993, lk 29).
8. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 1994. aasta direktiiv 94/47/EÜ ostjate kaitse kohta, mis puudutab kinnisvara osaajalise kasutamise õiguse ostu-müügilepingute teatavaid aspekte (EÜT L 280, 29.10.1994, lk 83).
9. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 1997. aasta direktiiv 97/7/EÜ tarbijate kaitse kohta sidevahendi abil sõlmitud lepingute korral (EÜT L 144, 4.6.1997, lk 19).

(*) Direktiivid nr 1, 6, 7 ja 9 sisaldavad erisätteid ettekirjutust taotlevate hagide kohta.